

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudcem Mgr. Janem Čížkem ve věci

žalobce: **R. Š.**, narozený dne X,
bytem X,

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**,
sídlem Křížová 25, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 12. 12. 2019, č. j. RN-X,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. Žalobci se vrací soudní poplatek ve výši 3 000 Kč. Soudní poplatek bude žalobci vrácen z účtu Krajského soudu v Praze do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.**

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002, soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), doručenou dne 15. 1. 2020 domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí, kterým žalovaná zamítla jeho námitky a potvrdila své předchozí rozhodnutí ze dne 11. 10. 2019, č. j. R-X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím žalovaná přiznala žalobci podle § 38 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně, a to ve výši 8 606 Kč měsíčně od 4. 10. 2019.
2. Žalobce namítl, že je napadené rozhodnutí nesprávné, jelikož nerespektuje jeho dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav. Žalobce nesouhlasí se závěrem, že je schopen vykonávat soustavnou výdělečnou činnost, neboť je naopak v tíživé zdravotní i sociální

situaci a hrozí mu sociální vyloučení. Žalobce shrnul závěry posudkové lékařky v námitkovém řízení s tím, že lékařka při vypracování posudku nevzala v úvahu, že se obtížně pohybuje a že bez analgetik a opiátů nevydrží sedět, chodit ani stát. Podle lékařské zprávy ze dne 18. 12. 2019 proto lékařka MUDr. V. konstatovala, že žalobce právě pro trvalé bolesti a z důvodu závislosti na opiátech nemůže nadále vykonávat svou práci. Napadené rozhodnutí tak bylo vydáno na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu věci. Žalobce k žalobě připojil mj. lékařskou zprávu všeobecné praktické lékařky MUDr. V. ze dne 18. 12. 2019 a rehabilitační lékařky MUDr. F. ze dne 8. 1. 2020, jakož i výpověď z pracovního poměru ze dne 4. 10. 2019 danou mu zaměstnavatelem z důvodu, že dlouhodobě pozbyl zdravotní způsobilost vykonávat práci podle pracovní smlouvy.

3. Žalovaná ve vyjádření k žalobě uvedla, že podle posudku lékařky Okresní správy sociálního zabezpečení (dále jen „OSSZ“) Benešov odpovídá zjištěný zdravotní stav žalobce invaliditě prvního stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění, neboť jeho pracovní schopnost poklesla v důsledku dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu o 35 %. Týž výsledek přinesl i posudek vypracovaný posudkovým lékařem žalované, a proto žalovaná nemohla jinak než námitky napadeným rozhodnutím zamítnout. K uznání invalidity může dojít jedině na základě odborného posouzení provedeného posudkovým lékařem, nestačí vlastní vyhodnocení zdravotních obtíží samotným pojištěncem. Žalovaná navrhla provedení důkazu posudkem příslušné posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „posudková komise“). Potvrdí-li tento posudek závěry dřívějších posudků, navrhuje zamítnutí žaloby.
4. Při ústním jednání konaném dne 2. 8. 2021 žalovaná setrvala na svém stanovisku a navrhla zamítnutí žaloby. Žalobce se z jednání telefonicky omluvil (dne 9. 7. 2021), přičemž o odročení jednání nežádal. Soud proto jednal v jeho nepřítomnosti (§ 49 odst. 3 s. ř. s.).
5. Krajský soud v Praze na základě včas podané a přípustné žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu napadených výroků a uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), jimiž je vázán. Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
6. Ze správního spisu žalované vyplývá, že žalobce podal dne 6. 8. 2019 žádost o přiznání invalidního důchodu. Posudkem posudkové lékařky MUDr. K. ze dne 3. 9. 2019 bylo konstatováno, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce je chronický polyetážový vertebrogenní algický syndrom (VAS) páteře s maximem v lumbosakrální (LS) oblasti (tj. týkající se bederní části páteře a křížové kosti nebo struktur v této oblasti), ve které byl žalobce v minulosti opakovaně operován (v září 2015 a lednu 2019). V případě žalobce jde o syndrom neúspěšné chirurgické léčby degenerativního onemocnění páteře (*failed back surgery syndrom* – FBSS). Z neurologických nálezů a dalších zpráv totiž plyne, že u žalobce přetrvávají trvalé lumbosakralgie a bolesti sakroiliakálního skloubení oboustranně (SIS bilaterálně), že se žalobce pohybuje s oporou dvou fixačních holí a odpočívá po 300 m chůze, jeho dynamika je významně omezena všemi směry. Na magnetické rezonanci jsou zřejmé rozsáhlé pooperační fibrotické změny s kořenovým drážděním, neurologicky frustně oslabená dorzální flexe palce vlevo, hypestezie (tj. snížení citlivosti pro všechny somatosenzitivní modality) na přední straně stehna vlevo. Žalobce je dlouhodobě na opiátech. Jeho zdravotní postižení posudková lékařka zahrnula pod kapitolu XIII oddíl E položku 1c přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování

invalidity“), pro něž stanovila míru poklesu pracovní schopnosti o 35 %, která se ve smyslu § 3 a § 4 vyhlášky o posuzování invalidity dále nemění. Dne 11. 10. 2019 žalovaná s ohledem na závěry posudku prvostupňovým rozhodnutím přiznala žalobci invalidní důchod ve výši 8 606 Kč měsíčně, a to od 4. 10. 2019 (ode dne skončení výplaty nemocenských dávek). Žalobce proti tomuto rozhodnutí podal dne 1. 11. 2019 námitky, v nichž uvedl, že první stupeň invalidity nepokládá za odpovídající jeho zdravotním obtížím. Žádal nové zdravotní posouzení, neboť jeho zdravotní stav a léčba jej permanentně omezuje a znemožňuje mu vykonávat dosavadní zaměstnání i jakoukoli jinou práci. Žalobce zdůraznil, že třikrát podstoupil operaci bederní páteře, další operaci již však provést nelze. Přesto u žalobce přetrvaly silné bolesti, kvůli nimž užívá řadu léků včetně opiátů.

7. V námitkovém řízení opatřila žalovaná posudek ze dne 28. 11. 2019, v němž posudková lékařka MUDr. F. shodně konstatovala, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je chronický bolestivý páteřní syndrom zejména v bederněkřížové oblasti, a to stav po úrazu a dvou operacích páteře. Dále též zohlednila, že součástí žalobcovy anamnézy je i stav po operaci umbilikální hernie (neboli pupeční kýly) a katarakty (neboli šedého zákalu). Žalobce nadto nedoslýchá vlevo, trpí nadváhou a má pozitivní protilátky IgG proti borelióze. Posudková lékařka tak stručně shrnula žalobcův zdravotní stav od jeho dětství se zaměřením na jeho potíže od úrazu páteře v roce 2015, posoudila i proběhlé operační zákroky (podrobněji se přitom věnovala reoperaci páteře v lednu 2019, kdy rozvedla, že byla neurochirurgy provedena dekomprese kořenů a durálního vaku L4/5, L5/S1, retroperitoneální odstranění disku L5/S1, discize ploténky L4/5, která vykazovala vysoký stupeň degenerace, přičemž byly vloženy fúzní implantáty a byla provedena fixace). K dosavadní žalobcově léčbě po reoperaci páteře uvedla, že v dubnu 2019 byl u žalobce pro bolesti ambulantně proveden kaudální blok (obstřík), po výkonu byla jeho motorika zcela bez alterace a byl schopen chůze; v červenci 2019 žalobce absolvoval lázeňský pobyt. Posudková lékařka dále sumarizovala subjektivně popisované bolesti a obtíže žalobce, na které si stěžoval při neurologickém vyšetření dne 6. 8. 2019. V té návaznosti uvedla, že tehdy bylo objektivně zjištěno, že reflexy L2-L4 vpravo a L5-S2 vlevo jsou nevýbavné, že je frustně oslabená dorzální flexe palce vlevo a hypestezie na přední straně stehna vlevo od operace, jinak taktilní cití bez deficitu. Dynamika páteře omezená všemi směry, citlivá SI skloubení. Proveden byl proto znovu opich SI skloubení oboustranně. Posudková lékařka (nicméně) uzavřela, že žalobcovy zjištěné obtíže odpovídají posudkově maximálně prvnímu stupni invalidity. Konstatovala u žalobce totiž středně těžké funkční postižení při zjištěné poruše statiky a dynamiky páteře s často recidivujícími projevy kořenového dráždění. Shodně s posudkovou lékařkou OSSZ proto podřadila žalobcovo zdravotní postižení pod kapitolu XIII oddíl E položku 1c vyhlášky o posuzování invalidity s tím, že z rozpětí míry poklesu pracovní schopnosti zvolila střední hodnotu, tedy 35 %. Žalobce podle posudkové lékařky nesplňuje kritéria pro zařazení do vyšší položky 1d, neboť se v jeho případě nejedná o těžké funkční postižení. V návaznosti na tento posudek vydala žalovaná napadené rozhodnutí, jímž žalobcovy námitky zamítla.
8. Podle § 39 odst. 1 a 2 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejmeně o 35 %. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla
 - a) nejmeně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,
 - b) nejmeně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,

- c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.
9. Nárok na invalidní důchod je podmíněn nepříznivým zdravotním stavem pojištěnce a rozhodnutí je proto závislé na odborném lékařském posouzení. Posouzení míry poklesu pracovní schopnosti je otázkou odbornou a soud si o ní nemůže učinit úsudek sám, zdravotní stav žalobce nepřezkoumává. Podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o organizaci sociálního zabezpečení“), zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění posuzují posudkové komise, jako orgány Ministerstva práce a sociálních věcí. I jejich posudky nicméně hodnotí soud jako každý jiný důkaz podle zásad vypočtených v § 77 odst. 2 s. ř. s. a v případě potřeby může zejména uložit též zpracování srovnávacího posudku nebo posudku soudem ustanoveným znalcem z oboru posudkového lékařství. Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti, a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 25. 9. 2003, č. j. 4 Ads 13/2003-54, č. 511/2005 Sb. NSS, a rozsudek NSS ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013-20; všechna citovaná rozhodnutí NSS jsou dostupná na www.nssoud.cz).
10. Požadavek (test) úplnosti a přesvědčivosti posudku spočívá v tom, že se posudek musí vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítal, a posudkové závěry musí rovněž náležitě odůvodněny (srov. rozsudek NSS ze dne 2. 4. 2015, č. j. 9 Ads 253/2014-52). Z posudku musí být zřejmé, že zdravotní stav posuzovaného byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace i s přihlédnutím ke všem jím tvrzeným obtížím, aby nevznikly pochybnosti o úplnosti a správnosti klinické diagnózy. V posudku musí být dále uvedeno, zda zjištěný zdravotní stav zakládá dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a pokud ano, které zdravotní postižení bylo vzato za jeho rozhodující příčinu v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je více zdravotních postižení (§ 2 odst. 3 vyhlášky o posuzování invalidity), přičemž jednotlivé hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro jednotlivá zdravotní postižení se tu nesčítají, ale procentní míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví podle tohoto zdravotního postižení se zřetelem k závažnosti vlivu ostatních zdravotních postižení na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce.
11. Soud provedl důkaz posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Praze ze dne 20. 7. 2020, který si vyžádal za účelem posouzení zdravotního stavu žalobce. Posudková komise shrnula, že ke dni napadeného rozhodnutí se žalobce léčil pro bolestivost páteře. Rozhodující příčinou žalobcova dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je chronický bolestivý páteřní syndrom s bolestmi lumbosákrální oblasti zad, kdy žalobce je po opakovaných operacích v této oblasti s diagnostikovaným postižením *failed back surgery syndrome* (FBSS). Podle názoru posudkové komise se ke dni napadeného rozhodnutí jednalo o středně těžké funkční postižení – závažné postižení jednoho nebo více úseků páteře, a to i s ohledem na přítomnost FBSS po opakovaných operacích. Konstatovala, že u žalobce byla výrazně omezena dynamika páteře a kořenové dráždění bylo prezentováno již v kořeni L5 vpravo, nebylo nicméně přítomno takové nervové

postižení, které by zapříčinilo přítomnost symptomatologie neurogenního močového měchýře – žalobce neměl sfinkterové poruchy. Postižení žalobce podle posudkové komise nebylo možné posoudit jako těžké postižení více úseků páteře, jelikož nebyly přítomny trvalé projevy kořenového dráždění s trvalým funkčně významným neurologickým nálezem ani závažné parézy či korelující atrofie a ani nebylo přítomno postižení, které by bylo možné s tímto stavem funkčně srovnat. Shodně s posudkovými lékařkami i posudková komise podřadila proto (tuto) žalobcovu diagnózu pod kapitolu XIII oddíl E položku 1c vyhlášky o posuzování invalidity. Pro pokles pracovní schopnosti zvolila střední hodnotu, která činí 35 %, a to s ohledem na fyzicky namáhavou (původní) profesi žalobce (strojník), diagnostikované fibrozní změny na operované páteři s diagnostikovaným FBSS s funkčním dopadem a do určité míry naplnění demonstrativního výčtu zvolené položky v příloze vyhlášky o posuzování invalidity. I posudková komise stanovila datum vzniku invalidity na 6. 8. 2019, avšak s tím rozdílem, že žalobce není invalidní trvale – dobu platnosti posudku posudková komise stanovila do 31. 8. 2021, neboť měla za to, že lze předpokládat i zlepšení obtíží a stabilizaci zdravotního stavu žalobce.

12. K argumentaci žalobce, že je neschopen práce i pro závislost na opiátech, které užívá, aby potlačil nesnesitelné bolesti, posudková komise uvedla, že zohlednila, že spotřeba analgetik, i opiátových, byla součástí opatření vyplývajících z objektivního nálezu, diagnózy FBSS a zejména míry a způsobů subjektivních obtíží žalobce. Pokračovala nicméně, že stran udávané závislosti na opiátech nebyla v dokumentaci prezentována ani objektivizována duševní porucha nebo porucha vyvolaná psychoaktivní látkou, která by sama o sobě postihovala psychické funkce a intelekt, narušení společenských a pracovních funkcí, úroveň psychosociální adaptace či postižení somatické, které by narušovaly jednotlivě nebo v souhrnu celkovou výkonnost a výkon denních aktivit žalobce. Nebylo zjištěno ani poškození některého orgánu nebo systému v důsledku škodlivého užívání opiátů.
13. Posudková komise uzavřela, že ke dni vydání napadeného rozhodnutí byly pro žalobce nevhodné těžké fyzické práce či práce s výrazným přetěžováním páteře, ve vynucených polohách, spojené s přenášením těžkých břemen nebo práce v nevhodných klimatických podmínkách. Ve vztahu k závěru obvodní lékařky ze dne 18. 12. 2019 o neschopnosti žalobce vykonávat dosavadní práci strojníka (práci se stroji a řízení motorových vozíků) uvedla, že otázka možností konkrétního pracovního zařazení s ohledem na dané postižení a stanovení podmínek pro výkon konkrétní práce je ze zákona povinností pracovně lékařských služeb.
14. Soud konstatuje, že posudková komise při vypracování posudku vycházela z dostupné zdravotní dokumentace, včetně lékařských zpráv, které žalobce přiložil k žalobě. Výsledný posudek má požadované náležitosti. Posudková komise hodnotila zdravotní stav žalobce komplexně, zohlednila závažné zdravotní důsledky rozhodujícího zdravotního postižení a zvažila i případný vliv ostatních onemocnění. Hodnocení posudkové komise má oporu v lékařských zprávách, z nichž vycházelo, je srozumitelné, logické, konzistentní a řádně odůvodněné. Komise řádně odůvodnila, proč nelze žalobcův dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav hodnotit jako závažnější. Z tohoto důvodu má soud posudek posudkové komise za přesvědčivý a úplný, a proto jej vzal za základ pro závěr o skutkovém stavu.
15. Soud tak na základě provedeného dokazování posudkem posudkové komise dospěl k závěru, že míra poklesu pracovní schopnosti žalobce činila ke dni vydání napadeného rozhodnutí 35 %, což odpovídá prvnímu stupni invalidity ve smyslu § 39 odst. 2 písm. a)

zákonu o důchodovém pojištění. Žalovaná tedy při posouzení žádosti o invalidní důchod dospěla ke správnému závěru, že v době vydání napadeného rozhodnutí byl žalobce invalidní v prvním stupni. Žalobcovo tvrzení stran jeho pracovní neschopnosti (byť se opírá i o názor všeobecné praktické lékařky MUDr. V. ze dne 18. 12. 2019) není dostatečným důvodem pro jeho zařazení do některého z vyšších stupňů invalidity, neboť žalobcovo subjektivní vnímání podstatného omezení běžného či pracovního života, jež mu má jeho postižení páteře a závislost na opiátech přinášet, nemá odpovídající odraz v objektivních lékařských nálezech. Žalobní bod, podle něhož žalovaná vycházela z nesprávně zjištěného skutkového stavu (zdravotního stavu žalobce), proto není důvodný.

16. Soud proto žalobu jako nedůvodnou zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
17. Žalobcem navržené důkazy soud neprovedl, neboť napadené a prvostupňové rozhodnutí, jakož i posudek o invaliditě ze dne 3. 9. 2019 jsou součástí správního spisu, z něhož soud bez dalšího vychází. Veškeré skutečnosti nezbytné pro posouzení věci zjistil z obsahu správního spisu a z posudku posudkové komise, jímž provedl dokazování. Lékařské zprávy ze dne 18. 12. 2019 (všeobecné praktické lékařství) a ze dne 8. 1. 2020 (rehabilitační lékařství) byly použity posudkovou komisí jako podklad jejího posudku, přičemž soud ani nemá odpovídající odborné znalosti, aby sám na základě těchto zpráv činil jakékoliv skutkové závěry. Pokud jde o předloženou výpověď ze dne 4. 10. 2019, touto listinou soud důkaz neprovedl, neboť není důkazem prokazujícím zdravotní stav žalobce ani míru jeho postižení ke dni vydání napadeného rozhodnutí.
18. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 2 s. ř. s., z něhož plyne, že žalovaná nemá ve věcech důchodového pojištění právo na náhradu nákladů řízení, byť byla ve věci úspěšná.
19. O vrácení zaplaceného soudního poplatku soud rozhodl podle § 10 odst. 1 věty první zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudních poplatcích“), podle něž soud vrátí z účtu zaplacený soudní poplatek, jestliže jej zaplatil ten, kdo k tomu nebyl povinen. Žalobce za žalobu zaplatil 3 000 Kč kolkovými známkami. Jelikož jsou však řízení ve věcech důchodového pojištění (zabezpečení) podle § 11 odst. 1 písm. b) zákona o soudních poplatcích osvobozena od soudního poplatku, a nadto v průběhu soudního řízení nevznikly žádné náklady, které by byl žalobce povinen nahradit státu, rozhodl soud v souladu s výše citovaným ustanovením zákona o soudních poplatcích o vrácení zaplaceného soudního poplatku žalobci v plné výši, a to ve lhůtě podle § 10a odst. 1 zákona o soudních poplatcích.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje,

v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 2. srpna 2021

Mgr. Jan Čížek, v. r.
soudce